

PROCESNOTA

BELEIDSPLAN RUIMTE DIKSMUIDE

COLOFON

Opdracht

Beleidsplan Ruimte Diksmuide

Opdrachtgever

Stad Diksmuide

Onderzoeksteam

Arnout De Waele
Charles Convents
Fien Bourgeois
Tim Lanszweert

Atelier Romain
Dendermondsesteenweg 50
9000 Gent
+32 (0) 9 233 69 76
info@atelierromain.be
www.atelierromain.be

INHOUDSTAFEL

INTRODUCTIE	4
Wat is deze procesnota?	5
WETTELIJK KADER	10
Procesinformatie	11
Planproces	12
PLAN VAN AANPAK	14
Welke stappen werden er reeds gezet in het proces?	15
Participatie en overleg	16

INTRODUCTIE

Wat is deze procesnota?

De procesnota die u nu voor u heeft, is een formeel document dat bij de Conceptnota van het Beleidsplan Ruimte van de stad Diksmuide hoort. Deze procesnota heeft tot doel om **inzicht** te geven in **het proces voor de opmaak van het Beleidsplan Ruimte**.

Het Beleidsplan Ruimte is op dit moment nog in opmaak. De procesnota gaat in op het reeds afgelegde traject. Verder geeft deze nota een doorkijk naar de nog te zetten stappen. In de procesnota wordt daarnaast ook besproken welke partijen worden betrokken in het (verder) proces en op welke momenten er wordt gecommuniceerd naar en geparticipeerd met het brede publiek.

De procesnota is een informatief document. Het is **evolutief van aard**: naarmate het proces vordert, zal de procesnota verder worden aangevuld.

Het planproces kan ook online worden gevolgd via de stadswebsite: <https://www.diksmuide.be/gemeentelijk-beleidsplan-ruimte-in-opmaak>

Gezien deze procesnota een verslag van het proces is, heeft ze een louter toelichtend karakter.

Waarom een Beleidsplan Ruimte?

Met deze Procesnota leggen we het traject vast van het nieuwe Beleidsplan Ruimte voor Diksmuide, dat zich in de eerste fase bevindt. Het eerste formele document is de Conceptnota, met als doel de grote lijnen voor het Beleidsplan Ruimte uit te zetten, enkele mogelijke opties en oplossingen aan te reiken én dit alles voor te leggen aan het brede publiek.

Het uiteindelijke Beleidsplan Ruimte zal de stad voorzien van een nieuw kader voor haar ruimtelijk beleid.

Vandaag moet de stad zich bij ruimtelijke ontwikkelingen beroepen op haar ruimtelijk structuurplan uit 2005. Als we dus ruimtelijke plannen en visies willen opmaken, moeten we hiervoor steunen op de visie uit het structuurplan. Dit structuurplan getuigt op heden echter van een eerder statische benadering van de gewenste ruimte. Een statische benadering voelt niet meer op z'n plaats. Onze leefomgeving is immers continu in ontwikkeling: plaatsen veranderen van dynamiek en karakter, mensen bewegen zich anders door de ruimte, het ene gebouw verdwijnt en het andere gebouw komt erbij,...

Met het Beleidsplan Ruimte kiezen we voor een meer hedendaagse en dynamische benadering van de ruimte. Het Beleidsplan Ruimte, waaraan we vandaag werken, zal uiteindelijk het ruimtelijk structuurplan van de stad vervangen. Niet alleen de visie zal hierbij een 'update' krijgen, maar ook de acties die we daaraan koppelen. Een groot

deel van de acties uit het bestaande structuurplan werden doorheen de jaren immers uitgevoerd, òf hun uitvoering is ondertussen niet langer gewenst omwille van bijvoorbeeld voortschrijdend inzicht of gewijzigde ambities. Het is dus ook op vlak van de concrete acties (plannen en projecten) dat we met dit Beleidsplan Ruimte voor een vernieuwend ruimtelijk beleid kiezen.

Het Beleidsplan Ruimte zal een duurzame, consistente ruimtelijke visie voor Diksmuide omvatten dat als kader zal dienen voor toekomstige plannen en projecten in de stad. Met de opmaak van het nieuwe beleidsplan Ruimte willen we onze leefomgeving vanuit een hedendaagse bril gaan bekijken. We geven in dit plan vorm aan een nieuw ruimtelijk beleid, opgemaakt vanuit de ruimtelijke kwaliteiten en troeven van Diksmuide enerzijds en vanuit de uitdagingen en kansen die zich (zullen) voordoen anderzijds.

Daarbij mikken we op een duurzame inrichting van onze leefomgeving. Met de term 'duurzaam' bedoelen we hier eigenlijk twee zaken. In de eerste plaats doet 'duurzaamheid' denken aan toekomstbestendigheid. We willen met het Beleidsplan Ruimte de langetermijnsuitdagingen aangaan. Hoe kunnen we ons vandaag bijvoorbeeld al voorbereiden op grote uitdagingen voor de toekomst, zoals demografische uitdagingen of klimaatuitdagingen? Zo'n vraagstukken willen we in het Beleidsplan Ruimte Diksmuide beantwoorden. We werken vandaag dus

aan een plan dat de uitdagingen van de toekomst opvangt.

We hebben nood aan een sterke ruimtelijke visie waarmee we de komende decennia plannen en projecten kunnen realiseren die onze leefomgeving versterken en verbeteren.

Het is uiteraard niet de bedoeling om elke paar jaar een nieuwe visie op te maken. In de tweede plaats willen we er daarom ook voor zorgen dat het Beleidsplan Ruimte zelf 'duurzaam' is: het moet immers voor een lange tijd relevant blijven.

Uit welke onderdelen bestaat het Beleidsplan Ruimte?

Ruimtelijke beleidsplannen zijn relatief nieuwe plannings- en beleidsinstrumenten in de ruimtelijke ordening. Met beleidsplannen biedt men een antwoord op de vraag naar meer flexibele beleidsinstrumenten. Een plan dat voldoende flexibel is, zal ook voor een langere tijd een goed kader zijn. Deze vorm van 'duurzaamheid' zien we dus ook terugkomen in de opbouw van het Beleidsplan Ruimte. Het plan bestaat uit flexibele planonderdelen zodat het

als plan voorzien is op toekomstige inzichten, ruimtelijke veranderingen en beleidsmatige verschuivingen.

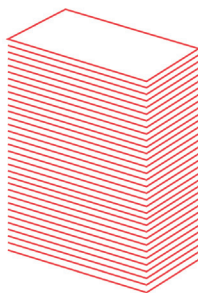
Het ruimtelijk structuurplan van 2005 is een goed maar rigide beleidsinstrument. Het bestaat uit een toelichtend, richtinggevend en bindend deel. Deze drie delen vormen samen één onlosmakelijk document. Wil men echter wijzigingen aanbrengen in dit plan, dan moeten we het volledige document

herzien.

Op dit vlak zijn de beleidsplannen, die de structuurplannen na verloop van tijd zullen vervangen, anders. De beleidsplannen bestaan uit één brede strategische visie enerzijds en individuele beleidskaders anderzijds.

De strategische visie wordt opgemaakt op lange termijn (ca. 30 jaar) en beschrijft de gemeentelijke visie op de ruimte.

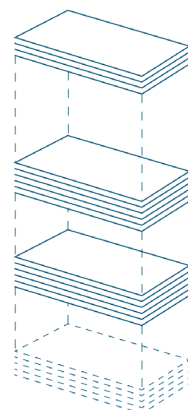
RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN DIKSMUIDE

- [INFORMATIEF GEDEELTE]
- [RICHTINGGEVEND GEDEELTE]
- [BINDEND GEDEELTE]

BELEIDSPLAN RUIMTE DIKSMUIDE

- [STRATEGISCHE VISIE]
- [LEVENDIGE KERNEN EN DORPEN]
- [KLIMAATROBUUSTE OPEN RUIMTE, WATERBEHEER EN LEEFOMGEVING]
- [... TOEKOMSTIGE BELEIDSKADERS]

Deze strategische visie wordt, gezien haar strategisch karakter, in principe niet vervangen. De beleidskaders beschrijven daarentegen hoe de stad concrete stappen zal zetten om deze visie tot realiteit te maken. Deze beleidskaders kunnen zowel thematisch als gebiedsgericht van aard zijn en zij beschrijven de acties op korte en middellange termijn (10 à 15 jaar). Een beleidsplan bestaat uit een strategische visie en minstens één beleidskader. Er is geen maximaal aantal beleidskaders: er kunnen steeds beleidskaders worden toegevoegd, of vernieuwd, of zelfs verwijderd. Een beleidsplan zorgt dus voor enorme flexibiliteit én standvastigheid tegelijk: het lopend beleid hoeft immers niet volledig te worden herbekeken bij specifieke wijzigingen.

Het Beleidsplan Ruimte voor de stad Diksmuide wordt vandaag volop vormgegeven. Dit beleidsplan zal bestaan uit een strategische visie en twee beleidskaders. De strategische visie wordt opgemaakt op planhorizon 2050. Daarnaast koos de stad voor de opmaak van twee beleidskaders:

- Beleidskader levendige kernen en dorpen
- Beleidskader Klimaatrobuuste open ruimte, waterbeheer en leefomgeving

De stad kan in de toekomst nog beslissen om aan deze twee beleidskaders nog nieuwe beleidskaders toe te voegen. Voor de begeleiding en opmaak van

het Beleidsplan Ruimte stelde de stad Diksmuide Atelier Romain aan. Dit studie bureau staat in voor de inhoudelijke ondersteuning van het Beleidsplan Ruimte, en de organisatie van de participatiemomenten en workshops waarin we het draagvlak voor de verschillende ambities, strategieën en acties onderzoeken en vergroten.

In de strategische visie vertrekken we vanuit de uitdagingen waarmee de stad op korte of lange termijn zal worden geconfronteerd. Van daaruit formuleren we ambities. Deze ambities verbeelden hoe Diksmuide in 2050 ruimtelijk zou functioneren, en dus hoe ze zal inspelen op grote ruimtelijke uitdagingen. Aan deze ambities koppelen we ruimtelijke strategieën: de manieren waarop we deze ambities willen waarmaken. De strategische visie is de combinatie van deze ambities en strategieën. Deze visie op lange termijn is het brede kader dat de stad in al haar toekomstig ruimtelijk beleid zal onderschrijven en mee helpen realiseren.

Echt concreet wordt het echter pas in het beleidskader. Waar een strategische visie veelal brede -soms vanzelfsprekende- ruimtelijke ambities en strategieën omvat, maken beleidskaders deze zaken heel concreet. Het beleidskader beschrijft welke acties noodzakelijk zijn binnen een bepaald thema. De beleidskaders voor het Beleidsplan Ruimte voor Diksmuide zijn in feite zeer uitgewerkte 'to-do-lijstjes'. Het beleidskader zal de stappen oplist die de stad de komende jaren zal zetten

om naar het Diksmuide van 2050 toe te werken. In de beleidskaders sommen we op wat er moet gebeuren, hoe (met welke instrumenten) we dit willen doen, op welke termijn we dit willen uitvoeren, welke partners we hiervoor kunnen aanspreken,...

Waarvoor dient de conceptnota?

De conceptnota die nu voor je ligt geeft een eerste doorkijk op de ambities en ruimtelijke strategieën die we in het Beleidsplan Ruimte wensen op te nemen. Met deze nota willen we de brede bevolking en de ruimtegebruikers van Diksmuide niet alleen informeren, maar ook vragen om hun reacties en ideeën. We willen de input van de inwoners en ruimtegebruikers meenemen! Jullie zijn de experts bij uitstek als het gaat om jullie leefomgeving. Jullie suggesties willen we dan ook heel graag meenemen bij de verdere opmaak van het Beleidsplan Ruimte Diksmuide.

De conceptnota is de eerste mijlpaal binnen de opmaak van het Beleidsplan Ruimte. Met deze conceptnota openen

we de dialoog tijdens de eerste publieke raadpleging. Deze publieke raadpleging omvat een 60 dagen durende periode waarin de conceptnota (en bijhorende procesnota) ter inzage ligt. Iedereen kan opmerkingen, reacties, suggesties en verdere vragen op dit document formuleren en bezorgen aan de stad.

De periode van publieke raadpleging loopt van 17/08 tot en met 15/10. Alle documenten kan je raadplegen in het Administratief Centrum of op de gemeentelijke website (<https://www.diksmuide.be/gemeentelijk-beleidsplan-ruimte-in-opmaak>). Gedurende deze periode kan je een reactie op de conceptnota bezorgen aan de Stad Diksmuide. Dit kan schriftelijk door je

reactie op het stadhuis te bezorgen, digitaal via e-mail of per post.

Tijdens deze periode van publieke raadpleging wordt ook een infomoment georganiseerd op 05/09 in het CC Kruispunt om 16u30. Naast het brede publiek vragen we tijdens deze periode van publieke raadpleging ook formeel advies aan alle relevante overheden, adviesinstanties en buurgemeenten. Zij zullen ook vanuit hun beleid mee vorm geven aan het Beleidsplan Ruimte.

WETTELIJK KADER

Procesinformatie

Deze procesnota omvat de nodige feitelijke **informatie omtrent het afgelopen en nog af te leggen traject** naar een definitief Beleidsplan Ruimte Diksmuide. De opmaak van deze procesnota, als informatief en evolutief document, wordt beschreven in het '*Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning*' (dd. 30/03/2018), kortweg het '*Besluit Ruimtelijke Beleidsplannen*'.

Onder artikel 36 van het Besluit Ruimtelijke Beleidsplannen vinden we de beschrijving van hoe procesinformatie dient te worden bijgehouden bij de opmaak (of herziening) van een gemeentelijk beleidsplan ruimte:

HOOFDSTUK 4. Opmaak en herziening van een gemeentelijk beleidsplan ruimte
Afdeling 1. Procesinformatie
Artikel 36. (05/05/2018- ...)

*Overeenkomstig artikel 2.1.12, derde lid, van de VCRO, houdt het college van burgemeester en schepenen **procesinformatie** bij over de opmaak en herziening van het gemeentelijk beleidsplan ruimte. De procesinformatie kan **geraadpleegd worden op de website van de gemeente**.*

*De procesinformatie heeft betrekking op **het doorlopen en nog te doorlopen proces** en omvat minstens, telkens als dat van toepassing is :*

- 1° de datum van inwerkingtreding van het geldende gemeentelijk beleidsplan ruimte en van eventueel afzonderlijk vastgestelde of herziene beleidskaders;*
- 2° de datum van opheffing van beleidskaders;*
- 3° de vermelding dat de opmaak of herziening van het gemeentelijk beleidsplan ruimte of van een afzonderlijk vast te stellen of te herzien beleidskader lopend is;*
- 4° de vermelding dat de opheffing van een beleidskader lopend is;*
- 5° de doorverwijzing naar onderzoeken of*

effectbeoordelingen die het gemeentelijk beleidsplan ruimte dat in opmaak of van kracht is, of het beleidskader onderbouwen, of die dienen als informatie bij de besluitvorming;
6° een overzicht van het gevoerde informatie-, inspraak- en participatietraject;
7° duiding, in algemene zin, van de reacties tijdens of naar aanleiding van de meest recente inspraak- en participatie-initiatieven en het gevolg dat eraan is gegeven;
8° toekomstige informatie-, inspraak- en participatie-initiatieven;
9° de doorverwijzing naar monitorings- en evaluatie-initiatieven.

Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning' (dd. 30/03/2018)

Met deze procesnota wenst de stad aan de modaliteiten van dit artikel te voldoen. Het betreft een **informatieve en evolutieve nota** die het proces beschrijft en telkens zal worden aangepast wanneer toekomstige processtappen worden gezet.

Planproces

Het 'Besluit Ruimtelijke Beleidsplannen' regelt het **proces** dat gevolgd dient te worden bij de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. Hierbij worden **twee procedures uit twee decreten** met elkaar verweven om tot een geïntegreerde opmaak te komen. Deze twee procedures zijn:

- de procedure in het kader van de goedkeuring van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan, zoals bepaald in de *Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)* en de verdere verduidelijking hiervan in het *Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning (dd. 30/03/2018)*.
- de procedure in het kader van de goedkeuring van een milieueffectenrapportage, zoals bepaald in het *Decreet houdende de Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid*.

De **integratie** van deze twee procedures wordt in groter detail beschreven in het 'Besluit Ruimtelijke Beleidsplannen'. Deze integratie heeft als doel om **een zo goed mogelijke afstemming te bekomen tussen het inhoudelijke plan enerzijds en de mogelijke milieueffecten van dat plan anderzijds**.

In het kader van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Diksmuide is er gekozen om de MER-procedure pas later in het traject op te starten en dus ook te integreren.

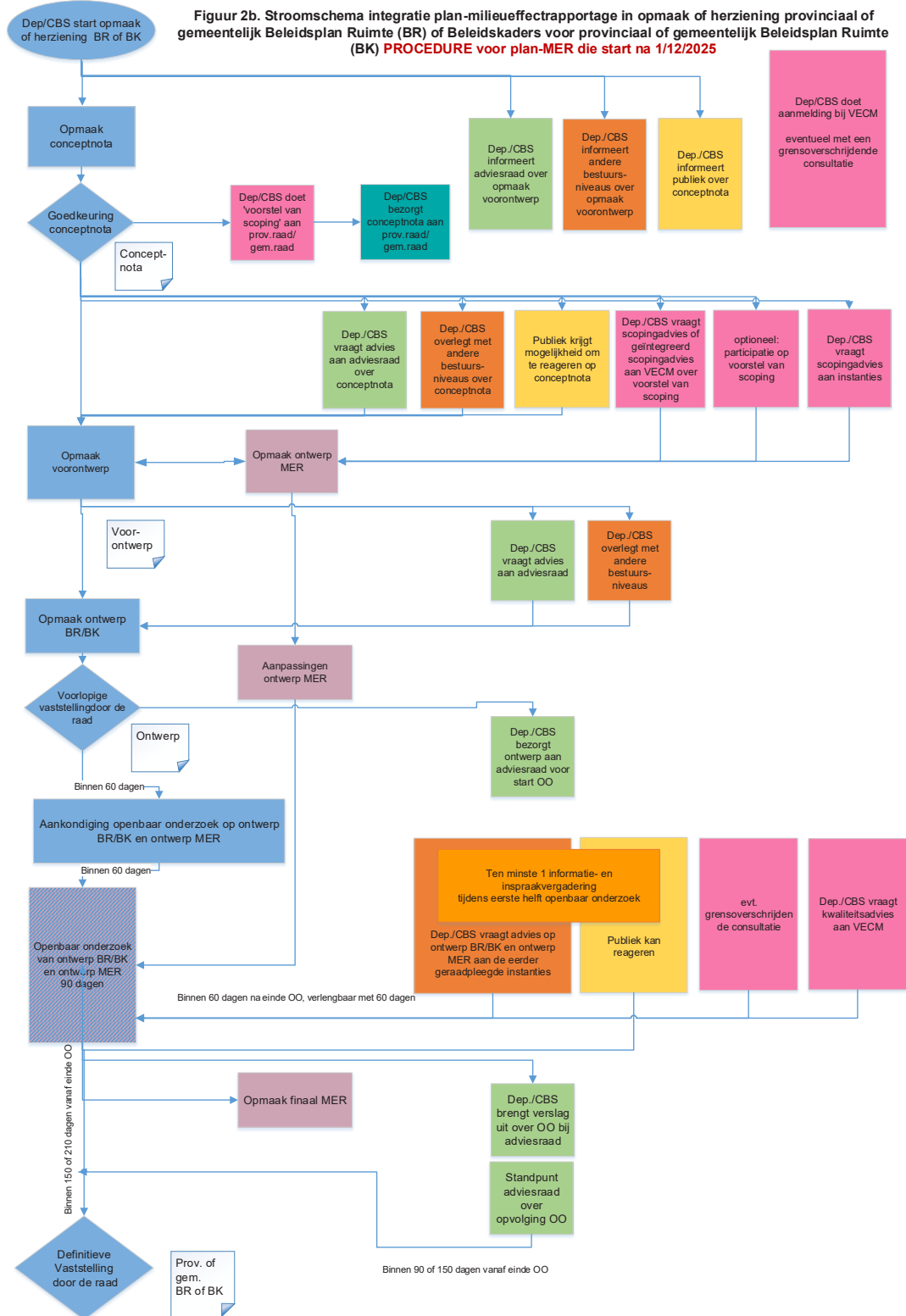
Het Beleidsplan Ruimte Diksmuide kan enkel definitief vastgesteld worden op het eind van de procedure indien dit plan beschikt over een goedgekeurd milieueffectenrapport (MER). Binnen het 'Besluit Ruimtelijke Beleidsplannen' wordt hiervoor een

stroomschema met procedurestappen meegegeven.

De opmaak van het Beleidsplan Ruimte Diksmuide zal na de publieke raadpleging op de Conceptnota dus nog verschillende procedurele stappen doorlopen. De belangrijkste procedurele stappen in dit traject lijsten we hier op:

- opmaak voorontwerp Beleidsplan Ruimte Diksmuide met het bijhorende ontwerp plan-MER
- opmaak ontwerp Beleidsplan Ruimte Diksmuide met het aangepaste ontwerp plan-MER
- voorlopige vaststelling van het ontwerp Beleidsplan Ruimte Diksmuide met ontwerp plan-MER
- definitieve vaststelling van het ontwerp Beleidsplan Ruimte Diksmuide met goedgekeurd plan-MER

Op dit moment bevinden we ons op het eind van de eerste formele stap. De conceptnota werd opgemaakt en wordt op heden in publieke raadpleging gelegd. Verder wordt advies ingewonnen bij andere overheden, adviesraden en -instanties.

FIGUUR 1: Stroomschema proces ruimtelijk beleidsplan

PLAN VAN AANPAK

Welke stappen werden er reeds gezet in het proces?

Het Beleidsplan Ruimte zal uiteindelijk het Structuurplan vervangen. Dit gebeurt echter pas nadat een **hele procedure** is doorlopen. Er zal, zoals geduid in het hoofdstuk 'Wettelijk kader', nog veel werk verzet worden in het verder traject. Tegelijk zijn uiteraard al verschillende stappen doorlopen.

De stad Diksmuide besliste om zich voor de opmaak van het ruimtelijk beleidsplan te laten ondersteunen door een extern ontwerpteam. De uitgeschreven overheidsopdracht omvatte de opmaak van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. Ook de communicatie en participatie met verschillende partners en brede bevolking maakte deel uit van deze opdracht.

Op 23/09/2025 besliste het College van Burgemeester en Schepenen om deze opdracht te gunnen aan het Atelier Romain.

Het plan van aanpak voor de opmaak van het Beleidsplan Ruimte is opgebouwd uit verschillende fasen:

Verkenning - december 2025 tot juni 2026
Formuleren uitdagingen en strategische ambities, resulterend in de **Conceptnota**

Visievorming - (gedurende 12 maanden)
Opmaak beleidskaders, strategische keuzes en actieplan resulterend in het Voorontwerp Beleidsplan Ruimte Diksmuide

Operationalisering - (gedurende 7 maanden)
Aanpassen en afwerken van het Voorontwerp resulterend in het Beleidsplan Ruimte Diksmuide

Procedure en finalisering - (gedurende 10 maanden)
Formele procedure tot definitieve goedkeuring van het Beleidsplan Ruimte Diksmuide

Conceptnota: de eerste stap

De conceptnota vormt deze zomer de eerste formele stap in het proces. Hierin worden de uitdagingen, krachtlijnen en perspectieven, die in het beleidsplan mee moeten genomen worden, beschreven. De publieke raadpleging loop van 17 augustus 2026 tot en met 15 oktober 2026. Alle suggesties en adviezen van inwoners en overheden zullen daarna samengevat worden.

Participatie en overleg

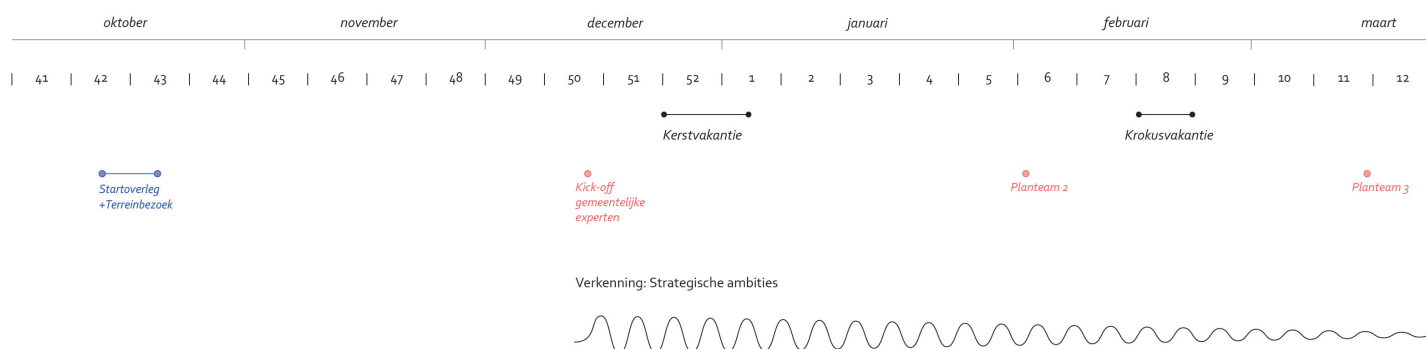
Naast het inhoudelijk onderzoek werd doorheen het traject ook de nodige tijd genomen voor **participatie- en overlegmomenten** met zowel ambtelijke als politieke actoren. In totaal werden tot op vandaag volgende overleg- en/of participatiemomenten gehouden:

- Startoverleg (planteam 1) (16 oktober 2025)
- Verkenningstocht (22 oktober 2025)
- Kick-off met gemeentelijk begeleidingsteam (12 december 2025)
- Planteam 2 + afstemming trajectverloop met provincie West-Vlaanderen i.k.v. afbakeningsproces kleinstedelijk gebied Diksmuide (6 februari 2026)
- Planteam 3 (13 maart 2026)
- Planteam 4 + toelichting aan het CBS (10 april 2026)
- Toelichting Conceptnota Beleidsplan Ruimte aan de Gemeenteraad (29 juni 2026)

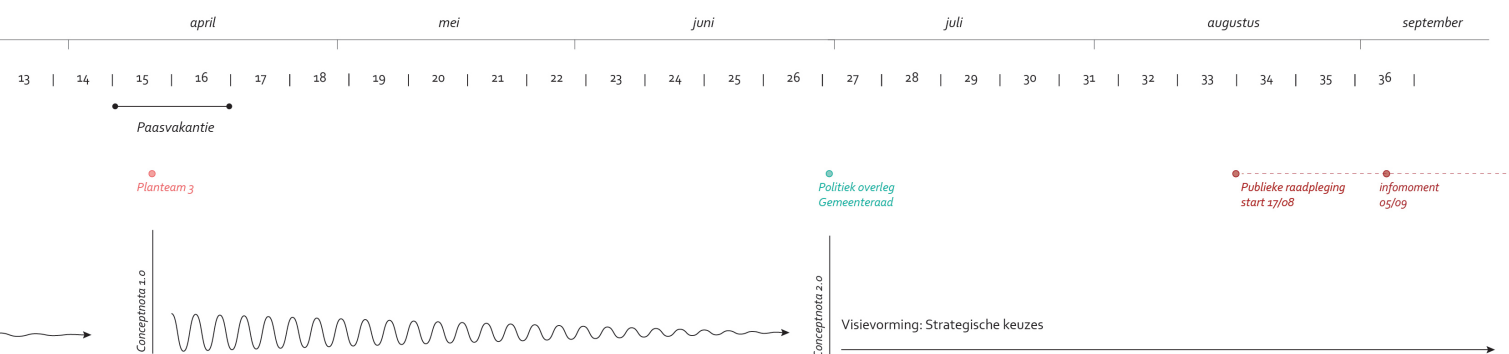
Op 5 september organiseren we een participatiemoment dat uit twee delen bestaat. Overdag gaan we naar de dorpen om met bewoners in gesprek te gaan over het unieke DNA van hun dorp. Hierbij toetsen we onze eerste ruimtelijke concepten en uitdagingen direct aan hun lokale praktijkkennis. 's Avonds organiseren we een breder infomoment en nodigen we alle inwoners uit voor een toelichting op de ideeën uit de conceptnota. Ze kunnen daarbij vragen stellen en suggesties doen, die ze achteraf al dan niet als advies kunnen indienen, per mail of per brief. Met al deze input gaan de onderzoekers en gemeente aan de slag, we verfijnen de ambities en strategieën die worden opgenomen in het Beleidsplan Ruimte. Vervolgens werken we deze uit in concrete beleidskaders en een overkoepelend actieplan.

Via de participatie krijgen we een goed beeld van wat er leeft en beweegt in de gemeente en onder haar bewoners. Tegelijk grijpen we zo de kans om een **breed draagvlak** te creëren voor het Beleidsplan Ruimte.

Ook in volgende fasen willen we blijvend inzetten op deze betrokkenheid en het momentum maximaal benutten.

FIGUUR 2: Plan van aanpak tot aan de publieke raadpleging

ATELIER
ROMAIN

Dendermondsesteenweg 50
9000 Gent - België
+32 (0) 9 233 69 76
info@atelierromain.be
www.atelierromain.be